

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

KEDD, 1944 FEBRUÁR 29
73. évfolyam 49. szám

Előfizetésben:

Évente 840 félévre 420
negyedévre 210 havonta 70

Kémek elfogatása

Bukarest, febr. 28.

Egész Romániát behálózó kémservezet működik az országban. A belügyminiszter alá rendelt rendőri szervezeteknek most sikerült több gyanús emberre rábizonyítani, hogy a kémservezet tagjai és a közbiztonságot is veszélyeztették. Elfogtak 5 kommunistát és 18 lengyel menekültet, akik a kémkedésben résztvettek. Mindannyian táborba kerültek.

Lemondott

az argentin államelnök?

Montevideo, febr. 28.

Buenos Airesből ideérkezett jelentések szerint Ramirez tábornok lemondott. A hír közli továbbá, hogy Ramirez biztosítékot kapott, hogy nem alkalmaznak semmiféle megtorlást vagy rendszabályt azok ellen a politikusok és tisztek ellen, akik úgy mint a támogatták a tengelyellenes lépést, illetve megtették azt. Ramirez utódjával Nikola Repetto hivatást meg. Ezt a hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

Churchill javaslata a

lengyel-orosz határkérdésben

Stockholm, febr. 28.

A lengyel kormány elfogadta Churchill javaslatát, amely lényegében abban áll, hogy a háború tartamára ismerjék el a Curzon-vonalat lengyel-orosz demarkációs vonalként.

Ez a jelentés a „Morgen-Tidningen” londoni tudósítójától származik, aki lengyel kérdésekben rendszerint jól értesült szokott lenni. Churchill javaslata azt jelenti, hogy a határkérdés megoldását elhalasztják a háború befejeztéig, minthogy a demarkációs vonal csak ideiglenes jellegű. A javaslat a Curzon-vonalat „nagyjából” a demarkációs vonal alapjául ajánlja, amelyen e szerint kiigazításoknak lehet helye. Be kell még várni természetesen, vajjon a szovjet kormány hajlandó e ezt a megoldást elfogadni.

A sok terv nem valószínű hogy életerős határozatot hoz.

Meglopták a szegényeket

Athén, febr. 28.

Igumenitza görög tengeri kikötőbe érkezett élelmiszert raktak a Vörös Kereszt teherkocsikra, amelyet Joanninába kellett volna szállítani és ott a szegények között kiosztani. A kommunista bandák megtámadták a szállítást, fegyverrel kényszerítették a megállásra, majd kifosztották a kocsik rakományát.

Churchill fia Titónál

Stockholm, febr. 28.

Churchill angol miniszterelnök a sajtónak adott nyilatkozatába bejelentette, hogy fia, ejtőernyőn leereszkedve, Titó táborába érkezett. Célja annak, természetes, a Churchill politika népszerűsítésének fokozása.

Elkeseredett bolsevista támadások Pleszkau és Narva térségében

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

A Dnjepr és Krivojrova között, a Berezinától délre, Rosacevtől északra és Vitebszktől délkeletre a német csapatok részben kemény harcokban elhárították a szovjet csapatok támadásait. A helyenkénti betöréseket pedig megtisztították az ellenségtől, vagy elretesztelték.

Az arcvonal középszakasának mögött területén a német csapatok a francia önkéntes légióval összefogásban szétválasztottak erős bolsevista bandákat és súlyos véres veszteséget okoztak a bandáknak. Egyben nagymennyiségű zsákmányt ejtettek, 1000 kiserődből és ellátási telepből álló 43 bandatáborot pedig szétromboltak.

Az arcvonal északi szakaszán a német csapatok néhány helyen tervszerűen eltávolodtak az ellenségtől. Az ellenség heves támadásait, a Pleszkau-tótól keletre és a Narva arcvonalon, elkeseredett küzdelmekben meghiúsultak.

Szovjet terrorrepülőök az elmúlt éjjel ismét megtámadták Finnország fővárosát Helsinkit.

Szlovák tiltakozás Amerikából

Genf, febr. 28

A londoni rádió újabb ismét Szlovákiát boldogítja tanácsaival. A rádió szerint Szlovákiában is meg kell szervezni a partizán mozgalmat és szabotázs cselekményeket elkövetni. És így tovább mindenféle maszlaggal kívánja a londoni rádió a kommunizmust Szlovákiában meghonosítani.

A táncbahivásra most a new-yorki „Szláv klub” elnöke a Newyork World Telegram című lapban válaszolt. A klub elnöke a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy a szlávizmus és kommunizmus egyugyanazon fogalom alá tartozik. Benest ud-

Lakónegyedekben károk keletkeztek. A lakosságnak is vesztesége volt. A finn légvédelmi tüzérség és a német éjjeli vadászok lelőttek 13 szovjet repülőgépet.

A német távlövő tüzérvégek Anzió és Nettunó kikötőjét valamint további kikötőket bombázták.

Január 24. február 24-iki időközben a Nettunó hídfőjében lefolyt küzdelmek alkalmával a németek 5721 hadifoglyot ejtettek, elpusztítottak 212 ellenséges páncélost és mozgásképtelenné lőttek további 21 páncélost, 5 páncélos pedig zsákmányul jutott német kézre. Azonkívül 40 ágyu egyrészt elpusztult másrészt zsákmányul esett.

Olaszország déli arcvonalán a nap különösebb esemény nélkül telt el.

Egy német hajókaraván biztonsági kiéréte elmúlt éjjel a Le Havre tengerővezetében kivédte angol gyorshajók ismételt támadását és annak során két angol gyorshajót lángba borított. Az egyik angol gyorshajó súlyedőfélben ott maradt. A német hajókaraván sértetlenül futott be rendeltetési kikötőjébe.

vari bolondnak bélyegzi. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy a kommunisták leginkább az Amerikában élő szlovák soraiból származnak. Az a tévhit onnét ered, hogy a kommunizmus első kísérleti állomása a szlávok nagy tulsúlyban lévő lélekszámu Oroszország volt. Azonkívül kétségtelen, hogy a kommunista elvek kikeltő fészke nem szláv agy. Ugyancsak nem szlávok azok, akik eredetileg „Népbiztos” néven kezdték meg Oroszországban a kommunizmus terjesztését. Félreértés elkerülése céljából szükséges megjegyezni, azok a nem orosz biztosok zsidók voltak.

Beveridge-t hidegre tették

Stockholm, febr. 28

A Beveridge-tervről annakidején igen sokat beszéltek és irtak nem csak politikai, hanem általában a közönség köreiből is. Beveridge szoliális téren kívánta a szükséges újításokat, javításokat Angliában bevezetni, leginkább pedig a munkásságra való tekintettel. Az érdeklődés nem

lanyhult le, de a kormánynak kényelmetlen volt és csendben, de minden rendelkezésre álló módon igyekezett elfojtani. Az az elfojtási hadjárat annyira elfajult, hogy Brown képviselő szükségesnek tartotta az alsóházban felszólalni. Az interpelláló képviselő szerint Beveridge-t az állami és közigazgatási, valamint más köz-

hivatalokban megakadályozzák az adatgyűjtésben. Teljesen elzárkóznak előle. Amikor felvilágosításért fordul valamelyik hivatalhoz, ridegen elutasítják. Ez pedig arra mutat, hogy a hivatalok egyenesen a kormánytól kapták az utasítást az elzárkózó és elutasító magatartásra Beveridgevel szemben. Errevonatkozólag felvilágosítást kérek a kormánytól — mondotta végül a képviselő.

A felszólalásra a pénzügyi államtitkár válaszolt. Röviden így hangzott: Természetes, a kormánynak jogában áll a hivataloknak olyan rendelkezéseket kiadni.

Ezzel egyuttal tisztázódott az is, hogy a kormány nem hajlandó szociális reformokat keresztülvézetni.

Duna-kikötő kiépítése

Budapest, febr. 28.

Budapest város Duna part kiépítési tervszere szerint a Duna északi partjainak rendezésére került a sor. A város pénzügyi bizottságának javaslatát egyhangulag elfogadták és a kiépítés sürgősségét is megállapították. A bizottság egyben azzal a kérdéssel is foglalkozott, amely egy Nagy-Budapest köré építendő Duna-kanálisra vonatkozik.

Török hajó föltartóztatása

Konstantinápoly, febr. 28.

Ankarai közlés szerint az angolok a tengeren egy egyiptomi kikötőben föltartóztatták és zár alá vették a török Trebizód nevű hajót. A hajó utban volt Törökország felé. Allítólag hadianyaggal volt megrakva.

Petróleumforrás-kutatás

Adana, febr. 28.

Az USA gazdaságpolitikája során a török kormányt is megkörnyékezte azzal, engedje meg az ország területén a petróleumforrások utáni kutatást. A szerződés ha létrejött volna, úgy szült, hogy Amerika 95 éven át kiaknázhajta a felfedezett petróleumforrásokat. Azonkívül tervben állt vezeték kiépítése egy török tengeri kikötőig.

Adanából eredő hír szerint a török kormány az ajánlatot nem fogadta el.

Repülőgépanyahajó vizre bocsátása

Genf, febr. 28.

Washingtonból érkezett hír szerint vizre bocsátották a Remington nevet viselő repülőgépet vivő anyahajót. Az a 11 ik olyan típusú hajó, amit 1942 óta Amerikában építettek.

A rádió

A mai korban az emberiség nem alszik, nem virraszt, de álmatlanul tölti el az éjszakát, mert a virrasztásnak van tárgya, az álmatlanság alapja a lélek hasadása. Ilyenkor nem olvas az ember, mert olvasás nélkül a figyelem lekötése csak tarkítása a fekete és fehér színeknek; sok ember ezért olyan szürke, mert ezt olvasásnak veszi. Sok ember azzal tölti ki az idejét, hogy halgatja a rádiót, amelynek egy tulajdonsága van, amely jobb, mint a házastárs: akkor halgattatom el, amikor akarom és akkor hallgatom meg, amikor akarom.

Csodálatos a rádió találmánya; és úgy vagyok vele és nagyon sokan az én generációból, hogy ha nem is nézem meg, hogy nincsen-e a rádió szekrény háta mögött, vagy a szekrényben magában egy ember elbujtatva, de úgy vagyok vele, mint az a kereskedelmi miniszter volt, aki, mikor bemutatták neki az első villamos vasutat és Jellinek két mérnöke izzadtáig magyarázta és szedte szét az apparátust, végül azt mondta: Köszönöm, uraim, most már minden értek, csak azt nem, hogy mitől megy ez magától?

Figyelem a rádiót és eltűnök rajta, mert a tűnődésben már van bizonyos értelmi különbség a révedezés értelmelensége mellett, hogy használ-e a kultúrának a rádió, igen vagy nem. És valahogyan a legnagyobb fizikusok egyikének, a detektor feltalálójának, Edouard Branly-nak van igaza, aki minden műveltség és kultúra megőjőjének tekintette a rádiót, és dacára annak, hogy ő találta fel elterjedésének legfontosabb kellékét, sohasem engedte, hogy lakásába bevezessék. Emberi az, hogy amihez hozzá tudunk könnyen jutni és nem kell hozzá más, csak csavar, az nem itatja át soha a lényünket, és mindaz, ami nem itatja át a lényünket, sohasem lesz értékes. A könnyű — hiába könnyű...

Meglepő és kiváló cikkeket írtak ennek kapcsán, ahogyan most olvasom, a franciák, a francia észjárás igazolja azt, hogy miért nem jó a rádió az intelligencia tekintetében. A rádió szerintük igazában rongja a műveltséget és a kulturát, az egyenlő ítésmegőli a civilizációt. Az elitet nyomja el a technika. Ujra és újra eszembe jut, hogy az emberi szellemnek kimérte Isten a határát, az ostobaságét nem. A gondolatok fixek, állandóak és örökre megmaradnak, csak a generációk elfelejtik az azelőtti gondolatokat, azután pedig mint újításokat találják fel azokat újonnan az újak. Plato és Sokrates, a régi görögök kristálytisza, sohasem nehézkes, sohasem konfuzus, mert bölcs írásait szerettem olvasgatni németül. Az én Platókönyveim még a régi híres Reclamkiadásból valók, és 17 krajcárba került egy-egy füzet, pedig mindegyik értékes, mert kicsiny, értékes, mert bölcs, értékes, mert megérthető és értéktelen most, a nagy és konfuzus, talányszerű szószátyárkodással megirt, emberiségmentő potpourri-k világában.

Csak idézem, hogy mennyire egyformán gondolkozik Plato és Sokrates Duhamel-lal, aki a „Défense des lettres” című étekezésében erről a témáról ír. Ezt igazolja ez a kissé szabadon lefordított mese.

A legnagyobb bölcsnek egyikének Sokratesnek paraboláját travesztálom melyet Platon Phaidros-ában olvastam. Az egyiptomi Theut isten, aki feltalálta az összeadás és kivonást, a csillagászat tudományát, a kockavetést — mint Pascal a rulettet — a betűvetéssel és többi tudományával. Egyiptom akkori uralkodójához, Ammon-

A lengyelek javaslatai

Jelentettük, hogy a lengyel—orosz viszály némileg enyhült. Egy zürichi jelentésünk ismerteti azt a javaslatot, amelyet a lengyelek Moszkvába való továbbítás végett az illetékes angol helynek átnyújtottak. Ez a javaslat elsősorban azt tartalmazza, hogy az oroszoknak és lengyeleknek meg kellene egyezni a háború tartamára ideiglenes demarkációs vonalban. A vonaltól keletre eső területek az oroszok, a vonaltól nyugatra eső területek pedig a lengyelek igazgatása alá kerülnek. A lengyel igazgatás alá kerülő területek „lengyel AMGOT-szerű igazgatást” kapnának, melyben angolok és amerikaiak is részt vennének.

A lengyel kormány hajlandó a lengyelországi földalatti szervezetteknek azt az utasítást adni, hogy a vörös hadsereggel együttműködjenek. A területi kérdéseket a békeértekezletig el lehetne halasztani. A lengyel kormány kész olyan dolgokba is belemenni, amelyek eddig nem akart vállalni, de ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy ne várják tőle hatalmi szóval diktált döntések elismerését. A Szovjetnek arra a kívánására, hogy több minisztert és két tábornokot távolítsanak el, a lengyelek válaszukban nem emlékeznek meg Halgatásukat úgy lehet értelmezni, mint az orosz követelések elutasítását.

Magyar életképesség

Budapest, febr. 28

A sirt, hol nemzet süllyedt el 1919—20-ban irigy, kaján népek vették körül s várták, hogy a csonka ország is mikor jut nekik prédául. Nem így történt! A trianoni-Magyarország az aléltóság esztendei után csakhamar föléledt, számbavette erőit és lassan, de biztosan elindult a fejlődés országútján a feltámadás felé.

Grafikonok élénken szemléltetik az a 20 éves fejlődést, amit megtett az ország az ipar, a mezőgazdaság, a közlekedés, a bányászat és a kulturális élet területén. Adataink nem törekednek teljességre, de még így is feltűnő az a roppant igyekezet, amelyet tíz esetben több mint 100 százalékos vagy még annál is nagyobb siker koronázott.

Ezek szerint az autóbuszforgalom 20-szorosra, alumíniumérc-termelésünk és vas-termelésünk 10-szeresre emelkedett. Buzából több mint másfél annyit termelünk a trianoni korszak végén, mint elején. Orvosaink száma is jóval több, mint a duplája. Az Országos Társadalombiztosító Intézet (OTI) különböző szerveinél beírt és biztosított tagok száma fél millióról jóval a millió felé emelkedett.

Mindennél többet mond az elemi iskolák száma, amely szintén megduplázódott. A gazdasági élet lüktető elevenségét a tele-

hoz ment, aki Hammusban lakott, abban a városban, amelyet a görögök Thebának neveztek. A király előtt bemutatta találmányát és kérte őt (mert Egyiptomban is totalitás volt és a legfelsőbb hatalom engedélye nélkül nem lehetett közölni senkivel semmi), hogy ezekre a tudományokra megtaníthassa az egyiptomi népet. A bölcs király megkérdezte tőle, hogy mire jók ezek találmányok és tudományok, és Theut isten a dialektika minden ékével és fortélyával igyekezett azoknak, különösen az írásnak és olvasásnak hasznát a király elé tárni. „Ez a tudomány, óh királyom, meg fogja erősíteni az egyiptomiak emlékezőtehetségét, és az írás eszköze lesz annak, hogy az értelem erősebbé, az emlékezőtehetség mélyebbé váljék, és az utókor részére is könyvekben és papyrusokban meg lesz örökítve eleink értelmi ereje és tapasztalásainak eredménye.” — A király gögösen szólt: „Theut, te a tudomány és a műveltség istene vagy és te, aki oly kiváló értelemmel bírsz, meg fogsz engem érteni. Az emberek nagyrésze azért dolgozik, hogy kitaláljon valamit, a másik része arra

fonállomások nagymérvű (121 százalékos) emelkedése mutatja. Kukoricatermelésünk is kétszeresen nagyobb, mint Trianon első évében volt. A gyáripari munkásság megduplázódott, gyártelepek száma 88 százalékkal, kórházak száma 66 százalékkal, kiépített, elsőrangú közutak hossza 39 százalékkal emelkedett, amíg a népesség 15 százalékkal nőtt vasút vonalak építési hossza és bányatermelése szerényebb mértékben, de szintén nőtt.

Tudjuk, hogy a trianoni gyász fekete fellegei alatt sikerült nemcsak megmaradni, hanem ezentúl a nép halálozási arányszám 20 ezrelékről 14-re javítani, ugyanakkor az analfabéták szomorú seregét 15 százalékról 0.6 százalékra csökkenteni. Ez történt az ország trianoni területén. Azt is tudjuk, hogy mindez nem elég, mert több is történhetett volna a fejlődés terén. Mégis az elért eredmények elég biztatóak.

Ma már Trianon a múlté. Az ország azóta négyszer megszaporodott és a fejlődés óriási lendületet vett. Ma már több gyártelep van, mint a régi Nagy-Magyarországon és több szentet termelnek mint a békebeli Nagy-Magyarország területén. A mostani háború győzelmes befejezése a még megoldatlan belső kérdéseket is közelebb viszi a megoldáshoz!

képes, hogy megítélje, mennyi haszna és értéke lesz ebből a találmányból az emberiségnek, — maga az emberiség azonban ezeknek csak mellék körülményük. Te, aki apja vagy az írástudásnak, nem veszed észre, hogy a te találmányod éppen ellenkező hatású lesz, mint ahogy te gondold, mert a te találmányodnak egy hibája van, az, hogy nem veszi számba, hogy az emberek alapjában véve lusták. Eddig, ha valaki valamit közölni akart, világosan kellett azt kifejeznie, és a másoknak, hogy azt megjegyezze, megtanulja, nagyon élesen kellett figyelnie. Ha most az emberi tunyaságnak írásjeleket adsz, nem fog figyelni az, aki azt hiszi, hogy majd leírhatja; és nem fog világosan beszélni az, aki azt hiszi, hogy majd leírhatják. Az emberek ezáltal csak a külszint és nem a tudást fogják megkapni, mert megtanulás és tanítás nélkül egyszerű olvasással mindennek a felét fogják teljesíteni, magukat sokat tudóknak fogják hinni. Élátszattudósokká fognak válni, mert a lustaság következtében nem hatolnak majd magáig a tudás lényegéig.”

Szüllő Géza

HIREK

Vasárnap	Febr. 29 nap
27	Kat. Al. Inyocabit Prot. B. Ákos
Hétfő	Kat. Gábor passz. †† Prot. Elemér
Kedd	Kat. Román ap. †† Prot. Román
Szerda	Márc. 31 nap Kat. Albin pk. Kán. †† Prot. Zarád
Csütörtök	Kat. Simplic pk. †† Prot. Lujza
Péntek	Kat. Kunigunda †† Prot. Kornélia
Szombat	Kat. Kázmér †† Prot. Kázmér

Időjárás: Hideg, csapadékos, majd a hó végén enyhül az idő. Február 27-én a nap kel 6:31 és nyugszik 17:24, március 4-én 6:20 kel és 17:33 órákor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holdvilágosságok:** Első negyed 1-én 21 óra 40 perckor. Holdtölte 10-én 1 óra 28 perckor. Utolsó negyed 17-én 21 óra 5 perckor. Újhold 24-én 12 óra 36 perckor. Első negyed 31-én 13 óra 34 perckor. — Tavasz kezdete 20-án 19 óra or

Ma a Topka (Kollarich) győgszertár Müller Guttenbrunn gasse (Melencei ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes győgszertár van ayitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvos a Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Kapukulcs

A kapukulcsomat mindég a kabátom jobb zsebében tartom, hogy kéznél legyen. A kizitaska telhetetlen gyomrában percekig kotorászhat az ember utána. Százszor megtalálja az ember a cigaretta tárcáját, a szekrény ku'csát, számtalanszor kezébe akad puderdoboz, zsebkendő, pénztárca, mi z végeszakad a bujósokának és előkerül rejtkehelyéről a kapuku'cs. A kabátzsebemben már nem folytathatja velem aljas játékát, mert ott zsebreteit kezemmel mindég érinkezésben van. Igaz, hogy olyan hüvös fogadtatásban részesül utána nyuló ujjaimat, mint vetélytársak egymás látogatását, de itt nincs menekvés.

A multkor mégis rászédett. Hogy hogyn-m, egyszerűen odébb állt. Csak a kapu előtt vettem észre. Hiába fordítom ki a zsebet, hiába keresem a másik zsebben — nincs. Megállok a zárt kapu előtt és rendezni kezdem gondolataimat. Reggel magam zártam ki a kaput és a régi megszokott helyére raktam. Mikor ugorhatott ki onnan? Milyen célzattal? Előkerül-e még, vagy valahol puha hoágyan feirengve fényes vasábrázattal mulat hütlenségének következményein? Havas eső csapkod az arcomba Fázósan didergek a kapu előtt. Hiába nyomom a csengőt, hiaba sivalkodik vésszes hangja, csak a kutyám: Katalin, fellel rá magatehetetlenül, panaszosan. Ugatásában benne van fölényes értelme, de egész tevékeny lényének kudarca is. Véletlenül nincs itthon

A katolikus Credo-egyesület nagygyűlése

Budapest, febr. 28

A katolikus Credo egyesület Nyíregyházán nagygyűlést rendezett. A gyűlésen Korponay Károly elnökölt és megnyitó beszédet mondott. Az elnök megállapította, hogy a vallásosság és a háboruba való félkészülés és készenlét csak látszólagosan áll egy

mással ellentétben. Majd többek között kifejtette, hogy a keresztény magyarságnak, Magyarországnak egyetlen ellensége a bolsevizmus. Magyarország területi, gazdasági és közművelődési adottságok a bámulatos bátorsággal küzdő Németországhoz kötik.

MAGYAR GAZDASÁG

A kisközgazdasági baromfitenyésztésének berendezése tojástermelésre

(Együttal felelet irányú kérdésre)

A tyuktenyésztés beállítása tojástermelésre sok körültekintést igényel. Igen sok körülményt kell figyelembe venni (éghajlat, talajösszetétel, piac kereslet, rendelkezésre álló takarmány, helyiségek, személyzet stb.) tehát általánosítani nem lehet. Egyik helyen megfelelő lehetnek a körülmények, másikon nem.

A kellő eredmény elérése első sorban a tojó egyedektől függ, rendszerint csak jó tojó egyedeket (törzskönyvezett) tartunk meg a tenyésztésben, amelyek maguk, vagy őseik átlagban 120—180 tojást tojnak egy tojó évadban, szakaszban. Lehetőleg csak másodéves állatok tojásait tartjuk meg keltetésre.

Nagyon sok függ a takarmányozástól, ez szabja meg, mikor kezdnek el tojni az állatok. Fiatal jércék 6—8 hónapos korban kezdik meg a tojás rakást. Ezeknek az első tojásaiból kikelt egyedeket ne tartunk tenyésztésre. Ha a tyukok szabad területen mozoghatnak, kapargálhatnak, edződhetnek, úgy korábban fognak tojni. Fontos, hogy olyan baromfit tartunk, amely az ottani vidéken keresett tojás minőségét termeli. Éppen ezért leghelyesebb beleilleszkedni a baromfitenyésztési körületbe és azt a fajta termeli, amit azon a vidéken legjobban keresnek, azonkívül rendkívül fontos, hogy megbízható törzskönyvezett állományt vegyünk és főleg vizsgálatalnak alávetett állományt, hogy így a ragadós betegségeket (fehérhasmenést, gümőkór elkerüljük).

Igen fontos egy tojásfarmnál, hogy állandóan ellenőrzés alatt tartjuk az állatokat azok termelését, állandó jegyzéket vezessünk a tojásterme-

lésről. Ezt az ellenőrzést november hó végével kezdjük és akkor tavaszra tudjuk, melyik jérce mennyit tojt, mert az a harmadik évig gyarapszik, a harmadik évben már visszaesik a tojástermelés.

Sok munkát ad, de kifizeti magát, ha az elsőtojástól végig figyelemmel kísérjük és feljegyezzük a tojásnaplóba egy-egy tyuk, jérce mennyit tojt. Ezt legjobban csapófészekkel ellenőrizhetjük és az állatok megjelölésével, ami a törzskönyvezetésnél nem maradhat el.

Az a legmegfelelőbb, amelyik novemberből február végéig 35—40 tojást tojik, de van olyan is, amelyik 60—80 tojást termel télen át. Fontos, hogy a tojások megfelelő súlyúak legyenek, 60—65 gramm és szabályos alakúak, mert a szabálytalan tyuktojástól nem várhatunk eredményt, azt nem veszik meg, annak értéke nincs, tenyésztésbe egyáltalán nem való. Egyöntetű árura törekedjünk, egyöntetű színűre, az öreg, gyengén tojókat, betegeket, hibásakat selejtezzük ki. Tojástermelő üzemben tartunk megfelelő mérleget, tartunk tojásátvilágító lámpát, naplót stb. Ha a tojástermelést fokozni akarjuk, akkor költessünk géppel, akkor több baromfit tudunk előállítani és azok többet fognak tojni, akkor nem vagyunk koltásra utalva és beállíthatjuk a keltetést úgy, hogy korán tojó egyedeket kapunk.

A termeléshez, mint mondtam, megfelelő helyiségek, csapófészek, világos, meleg téli tartózkodó csapófészek, világos meleg téli tartózkodó helyiségek, kaparó helyek, megfelelő itató és automata berendezések kellenek, megfelelő személyzet és tisztaság gyakori fertőt-

lenítés, mert a rovarok stb. nagyon megviselik az állatokat.

A 100 db-ból álló tyukfarm takarmányát illetőleg forduljon az illető a község előljáróságához. A baromfiaknál is úgy, mint a többi állatnál, 500 kilogramm élősúlyra számíthatjuk ki a szükséges területet.

Az ejtőernyőugrás — honvédelem! A magyar városok uccáin művészi kivitelű szín s falragaszok jelentek meg. Ejtőernyős leventék láthatók a plakáton, a magasból; repülőgépekből is ejtőernyősök ugrálnak s oldalt látszik az ejtőernyős leventék ugrótornya, amelyet Rákoson avattak fel a nyáron. „A sport mindig honvédelem!” — ezt a jelszót adta ki vitéz Bély Alajos vezérezredes, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője. A sportokat népszerűsítő plakátsorozat legújabb száma ez a most megjelent falragasz, amely a legmodernebb, legkatonásabb sportot népszerűsíti: „Az ejtőernyőugrás — honvédelem!”

Törökország 9000 tonna gyapuzövetet kap még ebben az esztendőben a Nagy Britanniával, Brit-Indiával és az USA-val kötött megállapodás értelmében.

Rohan herceg előadása Európa jövőjéről. A Magyar-Német Társaság ülést tartott, amelyen Radocsay László, Antal István és Szinyei Merse Jenő miniszterek és a külügyminiszter képviselője is részt vettek s ott volt Dietrich von Jagow budapesti német követ is. Az ülés tárgya herceg Rohan Károly Antalnak, a bécsi Német-Magyar Társaság elnökének előadása volt Európa jövőjéről. Az elnöklő Tasnádi Nagy András üdvözölte az előadót, mint aki két évtizede munkálkodik az európai népek szellemi együttműködésének megteremtésén, majd herceg Rohan tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért előadását és ennek során rámutatott arra, hogy az emberek befolyásolásának négy fajtája van: a parancs, a tilalom, a vezetés és a tanács. Az új Európa népi rendjei a fősúlyt a vezetésre és a tanácsra helyezte. Európának ezt a háborút — fejtegette bevezető szavaiban — önálló életformáért végig kell harcolnia, amíg világszerte elismerik, hogy Európa az európaiaké.

Törökország izzólámpagyárat létesít. Egy eddig meg nem vezetett világég javaslatot tett a török kormányának egy izzólámpagyár létesítésére. A kormány most vizsgálja a javaslatot.

Svájc és Szlovákia áruforgalma. A svájci-szlovák árucseres- és fizetési egyezményt meghosszabbították. Ezzel 1944 június végéig rendezték a két ország árucseréjét.

Román gabonaszállítás Görögországnak. Románia Görögországnak 800 vagon gabonát szállít — jelentik Athenből.

„Mindenkinek valamit”

előadásai technikai akadályok folytán

104

egy napi halasztást nyernek.

A február 29-ére váltott jegyek március 1-én, a március 1-ére váltott jegyek 2-án, a március 2-ára váltott jegyek 3-án, a március 3-ára váltott jegyek március hó 4-én érvényesek.

A színház fűtve lesz! Előadás kezdete pontosan 7 óra!

Szöveget

megvételei keresek.

212

Cím a kiadóhivatalban.

senki. Odébb állok. Próbálok kutatni a helyet, ahol az a — mostan varázs-szernek tűnő — kulcs pihen, mely az otthon melegségét is jelenti egyúttal. Aznap hiába kerestem. Másnap buk-kantam rá. Mint egy gyerek, aki rossz fát tesz a tűzre, egy köteg könyv alatt lapulva kandikált nyelével kifelé. Mái sem értem, hogy került oda. Vannak megmagyarázhatatlan dolgok, Mesebevalók, amikor a tárgyak is cselekvő egyedekké válnak.

Ma még zímankósabb az idő. Még a lélek is didereg bennem. Szinte futva kapkodom lábaim hazafelé. Utközben megtorpannak. Hopp. Hátha ma is elfogott az a csa fa kulcs valamerre. Borzadok a gondolatra. Néhány perces alidogálás a kapu előtt elviselhetetlennek tűnik most előttem. Jöb zsebémből süllyesztem a kezem és egy jöteső sóhajjal gyorsítom meg lépteimet. Itt van a kapukulcs! Egy meleg káyhát, ismert butorokat, szerény, de a megszokott helyeket jelenti. A csa ládomat, kikkel jóban, rosszban együtt vagyok. Az otthon jelenti.

A kezem simogatta tapad a kapukulcsra, érzem, hogy arcomon végig futnak a könnyek. Eszembe jutnak a hajléktalanok és mindazok, kik már nem tudnak mit kezdeni egy megtalált kapukulccsal. K. V. V.

Polgári iskolai magántanulók figyelmébe. A javítóvizsgálatok március hó második felében lesznek. A kérvényhez a következő illetékek melléklendők: 20 dinár okmánybélyeg a kérvényre; külön 20 dinár okmánybélyeg minden tantárgy után, 20 dinár készpénzben. Javító záróvizsgák illetéke ugyanez. Az eddig beküldött kérvények utólag felülbélyegzendők. A kérvények benyújtásának határideje március 1.

Adomány. A Köztisztviselők Foglalkozási Szövetkezetének személyzete Junger János elhalálozója alkalmából közorvosnagytársak címén 650 dinár adományozott a rom. kat. árvaháznak 650 dinárt pedig a Decsi dómnak.

Ár- és bérügyek beadványai. A rendőrelőjáróság ár- és bérosztály következő értesítést adta ki. A Kerületi előjáróság 826/44 szám alatt kiadott határozata szerint értesítendő az érdekeltek, hogy a belgrádi ár- és bérmegállapító biztossághoz címzett és árjövahagyást kérő beadványok csak a Bánát Kerületi előjáróság ár- és bérmegállapító főosztálya útján nyernek elintézését illetve engedélyt (Kérvények, a melyekhez a becskerekai ár- és bérmegállapító főhivatal nem foglalt állást, nem bírnak érvényesül.

Aláírták az új finn-dán árucseres egyezményt, melynek értelmében az év első hat hónapjában Dánia vaját, cukrot, disznóhúst, sajtót, tejkonzervet, almapépet, festéket, gépeket, szigetelőanyagot és rádióalkatrészeket szállít Finnországnak mintegy 360 millió finn márka értékben. Finnország fűrészelt faárut, különböző papír-árúkat és kerámiái cikkeit szállít, ugyanolyan értékben Dániának.

Kétszeresére emelték a román Duna kikötők illetékét. Bukaresti jelentés szerint a román dunai kikötők illetékét az eddiginek kétszeresére emelték.

Pancsova magyar farsangja

A világ lángtenger. Vércivatar dühöng minden táján. Halálosan komoly kérdések környeznek bennünket. A gondolkodó elme kimerülten keres pihenést, zaklatott, agyongyötört szív egy kis megnyugvás után áhitozik. A komor, sötét felhőket átütő meleg nap-sugár volt nekünk a Carnevalnak szentelt februári két este 19-én és 20-án, amikor a BMKSz keretében a derék, minden dicpéretre érdemes pancsovai Magyar Dalkör műkedvelő gárdája 2—2 órára feledtetett velünk minden but, bánatot és mintegy varázsló, éltető derüt, jókedvet teremtett közöttünk.

Dr. Sikorszky Lajos fáradhatatlan rendezése gyönyörűen bealult 5 egyfelvonásos vigjátékot tartogatott erre az alkalomra arzenáljában.

A bemondó szerepe is neki jutott. Szívesen hallottuk tőle első számnak annak a mókának bejelentését, amely egy kedves triót eléggé kényes feladat elé állított. Fodor Misi, Ispanovics Jóska és a pancsovai közönségnek rövid idő alatt kedvencévé vált Kokits Zsiga tréfás rigmusokban festette meg dalosaink képét, az első kettő nótával az ajkán, míg a harmadik a zongora játékasztalának mesteri kezelője. Volt is részük a feladat fényes megoldásáért sok-sok tapsban.

A humoros képnek méltó folytatása volt a széptermetű Gyurcsy Buzi és Mucsy Kálmán rövidi ruhás óvodás szerepe, amely a közönség szakadatlan hahotájától kísérve 3—4 éves kicsinyek félszeg szavalását utánozta.

Majd a kitünő tollu Vaszary János kurta komédiájára került a sor: „Bözi mindent elintéz.”

Wagner Mariska remek Betti nénije, meg lánykájának, Marcellának bájosan megjátszott Bözsi kéje általános tetszés aratott Jól illeszkedett a játékba a szobalányt adó Hadra Rózi is.

Ezután Lőrincz Miklósnak, az egyfelvonásos könnyű fajsúlyú, de szép nyelvezetű, egészséges humoru, darabok közkedvelt írójának vigjátékait vitték színpadra, közülük elsőnek „A beteg koszt”-ot Gyurcsy Buci, Mucsy Ferenc, Gyurcsy Májó, Biró Tóni, Mucsy Kálmán és dr. Sikorszky Lajos. Az Ellát alakító Gyurcsy Buci és Bartának szerepében Biró Tóni fényes sikert könyvelhetnek el, amiben nagy segítségükre volt az egész együttes fegyelmezett munkája.

Mikor a „Hogy lehet pénzt szerezni?” villámtréfa ment Kubik Irénnel és Ispanovics Jóskaival, annak csattanója már nevetés-árba vezetett.

Hogy „A süket leventé”-nek Kopócinéja Fa Ilonkával, Juliskája Mucsi Sárival, Lajos — a Mucsi Kálmánnal, Kenéze Fodor Misi-vel és a Bokor szerepét játszó Sikorszky Lajossal mit váltott ki a nézőtérben, csak annyit mondunk: a fuldokló nevetés szinte orgiát ült. Mucsi Kálmán hálás szerepét nem egykönnyen feledjük el évek múlva sem.

Utolsó szám „A torreador” volt. Igazgatónak Ispanovics Jóska

fogták meg „Vanília Pajzs Pál volt a nagyonis hangos Csöndes Izabellának Gyurcsy Bucit láttuk, míg titkárnak Mucsi Kálmán, Korcsmárosnak meg Mucsi Ferenc állott be.

Az együttes valamennyi tagja derekasan megállotta helyét, mégis ki kell emelnünk Pajzs Pál alakítását, akiről azt gondoltuk,

Két forradalom

Bethlen István Bécsben van! Alizé francia megbízott utján a hatalmak segítségét kérte a bolsevizmus ellen. Az entente beavatkozás biztos. Csapatokat küldenek a proletár-diktatura megfékezésére. Marseillésben harminc ezer franciát hajóznak be. Pétain tábornok lesz az akció főparancsnoka.

Igy — nem marad. Talpra állunk megint...

Meotis álmodó ingoványai fölött, a regék ősi reggelén jelent meg csillagos agancsával először a fehér szarvas nekünk. Úzóbe vette a két testvér lovas. Az isteni vad igézte őket, csalta, suhanva, csörtetón gázlókon át maga után. És a csodaszarvas azóta mindig megjelen, ha ingoványok közé tévedünk, felbukkan előttünk, mint száguldó fehér szövetnek és gázlókhoz visz és mindig újra elvezet a jövő felé.

Igy nem marad!... Mél talpra állunk...

Előttünk jár a csodaszarvas megint.

Aszódról kommunisták érkeztek a faluba. Az üvegfal hirtelen végighasadt.

Az agitátorok asztalt vittek ki a községháza udvarára, felmáshattak rá és úgy szónokoltak. Mikor a kocsist kérdeztük, lesütötte a szemét, mintha szégyelné elmondani és kitérően felelt:

— Holnap is itt maradnak.

Ezek az emberek dicsekedtek el vele, hogy az aszódi repülőgyár munkásai hatalmukba kerítették a várost és a direktorium letartóztatta a szomszéd Iklad urát, gróf Ráday Gedeont a feleségével.

Most tudtuk meg. Mikor Rádayék híret vették a proletárdiktatura kikiáltásának, a repülőgyár igazgatójával Budapestre akartak menni. De az aszódi kommunisták megelőzték őket. Elzárták előttük az uccasorompókat és

hogy már nem fokozhatja eddigi teljesítményét, de most meggyőzőt bennünket arról, hogy művészi fejlődésében nincs megállás. Az erkölcsileg és anyagilag jól sikerült estékért Pancsova magyarsága hálás.

A tiszta jövedelem a Sportszakosztály segélyezésére megy.

K. S.

Kerületi előjáróság Bánát területén Ár- és bérmegeállító főhivatal

P. L. 475—44. szám.

Becskerek.

6. számú

RENDELET

Az árrendelet 5. cikke alapján Becskerek területére a bérkocsi fuvardijak következőkben nyertek megállapítást:

1. Egy fuvar egy órára 120 dinár.
2. Egy fuvar egész napra 8—12 és 14—18 óra időközre 700 dinár.
3. Egy fuvar a bérkocsi állomástól a vasuti főpályaudvarig, kórházig, vagy a lakásig 60 dinár.
4. Egy fuvar a bérkocsi állomástól a Gyártelep és előváros vagy a cukorgyárig 70 dinár.
5. Egy fuvara a bérkocsi állomástól a Berberszki, vagy Lehmann-telepig és a lövöldéig 90 dinár.
6. Egy fuvar a lakástól a főpályaudvarig, vagy kórházig 80 dinár.
7. Egy fuvar a lakástól a Gyártelep, vagy előváros, valamint a lövöldéig 100 dinár.
8. Egy fuvar a fővasuti állomástól a lakásig 70 dinár.
9. Egy fuvar a fővasuti állomástól a Gyártelep, vagy előváros állomásig 110 dinár.
10. Egy fuvar a vasuti főállomástól a Berberszki-telepig 60 dinár.
11. Egy fuvar a Gyártelep, vagy előváros állomástól a lakásig 80 dinár.
12. Egy fuvar a bérkocsi állomástól a főpályaudvarig és visszavarakozás nélkül 100 dinár.
13. Egy fuvar temetésnél a sirkertig és vissza 130 dinár.
14. Egy fuvar a sirkertig fél óra várakozással 120 dinár.
15. Egy fuvar esküvőnél egyfogatú bérkocsin 120 dinár.
16. Egy fuvar esküvőnél kétfogatú bérkocsin 180 dinár.
17. Egy fuvar a város területén a fuvardij ugyanaz, mint jelen rendelet 1. és 2. pontjában jár a fuvardij.
18. Fenti fuvardijak érvényesek 2 személy után. Minden további személy után a fuvardij 25 százalékkal emelkedik.
19. Éjjeli fuvarozásnál esti 21 és reggeli 5 óra időközben, a fenti fuvardijak 25 százalékkal emelhetők.
20. Poggyász 10 kilogrammig fuvardijmentes, 10 kilogrammon felüli a poggyászért 10 dinár fizetendő.

Más bánati városok részére a bérkocsi fuvardijat az illetékes ár és bérmegeállító állomás szabja meg, az árrendelet rendelkezése szerint.

A bérkocsi tulajdonos köteles az 1. és 2. pontban megállapított fuvardijat látható helyen föltüntetni.

A rendelkezés ellen vétőt a hatóság az árrendelet 7. cikke alapján bünteti.

A rendelet érvénye azonnal lép hatályba.

A Kerületi előjáró ár- és bérmegeállító főhivatalának megbízásából

Schwarz J. s. k.

Pest vármegye egykori főispánját a feleségével, aki kórházban a háboru alatt aszódi sebesülteket ápolt, fegyveresen, vörösen talán ugyanazok a katonák kísérték őt vissza, akiknek a betegágyánál egykor virrasztott. Ráday grófnét a javítóintézetbe zárták. Ráday Gedeont és a gyár igazgatóját falhoz állították. A legénység felsorakozott. Egy hadnagy kérdezte, rendben vannak-e a töltények? Hozzáláttak, készülődtek, végül is nem bántották őket. Csak mulatságból tették, hogy egy kicsit kinlódjanak... Ilyesmirel gyakran hall most az ember. Sajátságos jelenség. Új és idegenszerű.

Ráday gróf felesége csak akkor tudta meg, hogy a férje él, mikor visszavitték hozzá a zárkába.

De azért ebben a csunyaságban is történt valami, ami szép. Mikor az ikladi nép meghallotta, mit tettek a földesurával, legjobb akarójával, felkerekedett és kaszásan indult, hogy kiszabadítsa őt. Az aszódi direktorium nesztét vette ennek. Mielőtt az ikladiak beérkeztek volna, hirtelen Pestre toloncolta a foglyait.

Aztán soká fenyegetődztek a kaszások a piactéren. De nem minden falu Iklad és nem minden földesur Ráday Gedeon.

A szerkesztésért és kiadásért felel:

Üzvegy dr. Mara Jenőné

Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Becskerek (Nagybecskerek)

Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.

Mindenest,

aki a főzéshez is ért,

azonnal felvesz

218 BENCZE MIKSÁNÉ.

A TISZASZENTMIKLÓSI GAZDAKÖR 217

TÁNC TANÁRT

KERES.

Az érdekeltek a Gazdakör helyiségében az elnöknél jelentkezhetnek.

A belgrádi magyar királyi konzul képviselő

magyar

soffőrt keres

személyes jelentkezéssel.

219